

رەنگى تىرۇر

نووسىنى: ھەمفەرىق ھەسەن

hemefarik@yahoo.dk

رەنگى تىرۇرۇش ۋەك رەنگەكانى لەمەر شېۋەكارەكەى ئاشنام جىھانىيە ۋ خەلكى ھەركوئ بى دەيناسىيەۋە. تىرۇر، دەعەجانىيەكى رەشدىزى چاۋ خۇلەمىشى دگان قورقوشمىيە. برۇكانى رەش ۋ پان ۋ تىكپەريون. مستەكۆلەيەك رىشى لوولدىزى رىشكىنى لە ژىر دەمامكە رەشەكەيەۋە بەرداۋەتەۋە. لەبان سەرى بۇرەمارىكى ھەوت قەفى پەپكەى داۋە. كاسەى سەرى بەتەونى جالجالۇكە تەنراۋە.. لە ئىۋارەيەكى سەربە عەجاجى جاھىلىيەۋە، بەسۋارى ھوشترىكى پەيزەن ۋ قەدى بە شمشىرەۋە پەريۋەتە شارىكى چارخان ۋ بەگولزار ۋ شووشەبەندى پەرلە فۋارە ۋ مېترۇ ۋ ئەلكتروئ. لە پىشتىيەۋە دروشمىكى رەش ۋ بازوۋ، كە بەدەستىكى چلكن ۋ بەئەلفايىتىكى ئالۋزى لەجەنگەل چوۋ، بەرەنگى ژەنگ، چەند دىرپكى لە راستەۋە بۇ چەپ لەسەر نووسراۋە. ئەۋەتەن بەشمىشېرە خۇرە تىداۋە درىژە مشتوۋ رەشەكەى، ئامازەى ژنە رۇژنامەۋانىكى قز زەرد دەكات، كە بەپەرۇ كۆنىكى رەشى چلكن، چاۋ ۋ دەست ۋ يىي بەستوۋە ۋ بەھال نووزەى تىداماۋە.. دۋاى تاۋىكى دى بەزمانى رەۋانى عارەبى نەفرەت لە شەپتان دەكات ۋ ناۋى خوا دىنې ۋ شمشىرە مشتوۋ رەشە خۇرە تىداۋەكەى كەمەرى دەكېش ۋ تىدەخۇرې. شاپەتمان يىنې. بەلام بارمە قز زەردە چاۋ بەستراۋەكە ھىچ ھالى نابى ۋ دۋا ئەندامى دەلەرزى ۋ گوئت لە چۇقە چۇقى ددانىتى.. دەعەجانى، بەشېتەبى، گۇشاۋگۇش سەرى لە لەشى جىادەكاتەۋە.. بەپرچ ، سەرە برۇدراۋە خۇئاۋىيەكەى ھەلدەگرى ۋ لەسەر مەمكەكانى دايدەنى.. لە ھېكرا لە جىي خۇى ھەلدەبلۇقېتەۋە ۋ شمشىرى خۇئاۋى ھەلدەبېرې ۋ بە ھەموۋ دەنگى دەشېرېتى: ئەللاھو ئەكبەر!! لە پىشتىيەۋە شەش ھەوت بەلمە رىشەى دەمامكى رەش كىرۋوى چاۋ خۇلەمىشى برۇ تىكپەريۋى چلكنى نىنۇك درىژ بەھەموۋ دەنگيان بۇى دەسنەۋە: ئەللاھو ئەكبەر!! دەعەجانى دەچەمىتەۋە، شمشىرە خۇئاۋىيەكەى بە دامىتى تەنوۋرەى ژنە رۇژنامەنوۋسى بېسەر ۋ بىگيان دەسېرې. ھاۋكات لەسەر دىۋارە بەدروشم رەش ھەلگەراۋەكەۋە، وپتەيەكى ھەلۋاسراۋى لە (ھوبەل) چوۋ دەبىنى؛ بە گۇشەى لېۋ زەردەيەك دەيگرې. ھەر لە چۋارچىۋەى وپتەكەۋە دەستى رەشى درىژدەكات ۋ سەد دۇلارى سەۋزى ئەمەرىكايى دەنېتە مستى دەعەجانىيەۋە. ئەۋىش زەردە دەيگرې ۋ دگانە قورقوشمىيەكانى بەدىار دەكەون. گەلایەكە دووقەد دەكات ۋ لە ئاستى دلې دەنېتە گىرفانە چكۆلەى دىزداشە رەشەكەى.. دەمامك ۋ شمشىر لەۋى دادەنى ۋ دەچى لە بازارپكى رەشدا بەنباۋى سەر گەرمكردن بېرېك تلباكي يىدەكېرې. پاشان لە دەرگەيەكى رەشى مۇرانە تىداۋ دەدات ۋ باقىيەكەى دەنېتە مستى ئوم چەللوۋەۋە ۋ دەۋامى ئەۋ رۇژەى لېرەدا كۇتايى دى.

دەعەجانى: زۇر ناشىرىن

ھوبەل: يەكېكە لە خۋايەكانى عارەبى سەردەمى جاھىلى

دىژ: رەشى كال، بۇر، تىكەلەيەك لە رەش ۋ سې

دگان: ددان

عەجاج: تۇزۋ بايەكى تايبەت بە بىبابانە، ۋەختى ھەلدەكات، بەرى رۋانين دەگرې ۋ مرۇف تەنگەنەفەس دەكا.

ئوم چەللوۋب: دايكى چەللوۋب

زەردە: زەردەخەنە